

Streszczenie pracy doktorskiej

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów uniwersytetów medycznych w Polsce

Przedmiotem badań podjętych w niniejszej rozprawie doktorskiej jest funkcjonowanie systemu monitorowania losów zawodowych w uniwersytetach medycznych w Polsce. Głównym celem pracy jest identyfikacja oraz charakterystyka rozwiązań organizacyjnych i metodologicznych stosowanych w badaniach aktywności zawodowej absolwentów tego typu uczelni. Ocenie poddano otoczenie instytucjonalne, w jakim realizowany jest monitoring oraz wskazano perspektywy rozwoju badań losów absolwentów. Analizą objęto 9 uniwersytetów medycznych oraz 2 Collegium Medicum uniwersytetów w Polsce.

Problematyka analiz systemów monitorowania losów zawodowych absolwentów uniwersytetów medycznych jest wciąż nowym obszarem niemającym do tej pory pogłębionej literatury przedmiotowej. Praca ma stanowić propozycję poszerzenia badań z obszaru pedagogiki pracy i stanowić praktyczny wkład w rozwój tej subdyscypliny.

Prezentowana dysertacja składa się z pięciu rozdziałów. W części wstępnej przybliżono kontekst zmian funkcjonowania współczesnych uniwersytetów oraz rolę jaką monitorowanie losów odgrywa w systemie szkolnictwa wyższego zarówno pod kątem oceny efektywności procesu kształcenia jak i przygotowywania studentów do wymogów zmieniającego się rynku pracy. W rozdziale pierwszym przybliżone zostały główne pojęcia i definicje oraz zakres tematyczny analiz prowadzonych w ramach monitoringu. Zaprezentowano również rozwiązania stosowane w krajach europejskich i na całym świecie, porównując modele badań absolwenckich

W rozdziale drugim zaprezentowano tło instytucjonalne, w jakim monitoring pojawił się w polskich uczelniach w drugiej dekadzie XXI wieku. Analizie poddano sytuację prawną związaną z wdrażaniem monitoringu w wyższych uczelniach i dokonujące się w tym obszarze zmiany na przestrzeni ostatnich lat. Szczególną uwagę poświęcono roli głównych realizatorów badań – Akademickim Biuro Karier.

Rozdział trzeci to prezentacja wyników badań zrealizowanych w uniwersytetach medycznych w Polsce. Zarysowany został kontekst historyczny przemian w kształceniu studentów kierunków medycznych i funkcjonowanie rynku pracy dla tej grupy zawodów. W części praktycznej przeanalizowano sposoby organizacji i metodologii badań absolwenckich w poszczególnych uniwersytetach. Materiał badawczy zawiera szczegółowy przegląd materiałów

zastanych, analizę wyników badania ankietowego przeprowadzonego wśród kluczowych reprezentantów uczelni oraz 13 wywiadów pogłębionych z głównymi aktorami monitoringu.

Rozdział czwarty przynosi pogłębioną analizę funkcjonowania systemu monitorowania w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym na przestrzeni ostatnich 10 lat. Analizie poddano proces instytucjonalizacji monitoringu w tej uczelni, wykorzystując materiał z 7 edycji badań, którymi objęto 3337 absolwentów studiujących na wszystkich poziomach i kierunkach studiów. Dodatkowo zaprezentowano wyniki autorskiego badania 245 absolwentów z rocznika 2012 objętych badaniem typu *follow-up*.

W rozdziale piątym zawarto podsumowanie przeprowadzonych badań, jak również przedstawiono syntetyczne odpowiedzi na pytania badawcze stawiane w pracy. Zostały tam także zaproponowane kierunki poszukiwań teoretycznych mogących poszerzyć refleksję nad tematyką badań absolwenckich, jak i wskazano praktyczne rekomendacje dla realizatorów badań w wyższych uczelniach. Integralną częścią rozprawy są załączniki zawierające między innymi opis zastosowanych narzędzi badawczych, a także bibliografia będąca spisem wykorzystanej literatury przedmiotu oraz tabele.

Główne wnioski będące rezultatem podjętych badań i analiz w uniwersytetach medycznych w Polsce koncentrują się wokół takich kwestii jak:

- Potrzeba poszerzenia dotychczasowych form prowadzenia monitoringu o metody jakościowe, które wykorzystywane są w małym stopniu w badaniach,
- Konsekwentne uwzględnianie w analizach wszystkich grup absolwentów, zwłaszcza zaś kończących studia doktoranckie oraz studiujących w formułach nietradycyjnych (programy wymiany studenckiej, studia międzywydziałowe i zaoczne),
- Zwiększenie zaangażowania przedstawicieli środowiska pracodawców w proces projektowania badań i wypracowywania rekomendacji dla uczelni,
- Potrzeba wypracowania standardów dotyczących upubliczniania wyników raportów pochodzących z monitoringu zarówno w obrębie samych uniwersytetów jak i wszystkich głównych aktorów tego procesu,
- Zwiększenie wykorzystywania przez uczelnie wyników badań pochodzących z centralnego systemu monitoringu Ekonomicznych Losów Absolwentów,
- Potrzebę prowadzenia dalszych badań nad monitoringiem w uniwersytetach medycznych i rozszerzania analiz o inne uczelnie o profilu medycznym, jak i prowadzenie międzynarodowych badań porównawczych.

Słowa kluczowe: monitoring karier zawodowych, badanie losów zawodowych absolwentów, zatrudnialność, pedagogika pracy, biuro karier, uczelnie medyczne